

Ikt. sz.: IUB-41/19-3/2021.

IUB-6/2021. sz. ülés
(IUB-75/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Igazságügyi bizottságának**
2021. május 4-én, kedden, 9 óra 12 perckor
az Országház Delegációs termében (főemelet 40.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	6
<i>A fővárosi és megyei kormányhivatalok elektronikus ügyintézésével, valamint a kormányhivatali adatszolgáltatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/15990. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	6
<i>Az ingatlan-nyilvántartásról szóló T/15969. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	7
<i>A szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló T/15967. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	8
<i>Egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló T/15972. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 4-45. §-a alapján)</i>	9
<i>A szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló T/15993. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	10
<i>A közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról és az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/15991. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	11
<i>A koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény módosításáról szóló T/15997. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	14
<i>Magyarország Alaptörvényének tizedik módosítása címmel benyújtott T/15903. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	15
<i>Molnár Gyula szóbeli kiegészítése</i>	15
<i>Hozzászólások</i>	16
<i>Molnár Gyula reflexiója</i>	20
<i>Határozathozatal</i>	20
<i>A Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvénynek az állami kitüntetések visszavonhatóságához szükséges módosításáról szóló T/15798. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	20
<i>Dr. Szél Bernadett szóbeli kiegészítése</i>	21
<i>Hozzászólások</i>	22
<i>Dr. Szél Bernadett reflexiói</i>	25

<i>Határozathozatal</i>	26
<i>Egyebek</i>	26
<i>Az ülés berekesztése</i>	26

Napirendi javaslat

1. A fővárosi és megyei kormányhivatalok elektronikus ügyintézésével, valamint a kormányhivatali adatszolgáltatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/15990. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
Uniós napirendi pont!
2. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvényjavaslat (T/15969. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
3. A szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló törvényjavaslat (T/15967. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
4. Egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (T/15972. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
5. A szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló törvényjavaslat (T/15993. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
6. A közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról és az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/15991. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
7. A koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/15997. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
8. Magyarország Alaptörvényének tizedik módosítása címmel benyújtott törvényjavaslat (T/15903. szám)
(Molnár Gyula, Mesterházy Attila, Dr. Gurmai Zita (MSZP) és Székely Sándor (független) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
9. A Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvénynek az állami kitüntetések visszavonhatóságához szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/15798. szám)
(Dr. Szél Bernadett (független) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
10. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Vejkey Imre (KDNP), a bizottság elnöke

Czunnyiné dr. Bertalan Judit (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Kovács Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Bajkai István (Fidesz)
Dr. Becsó Károly (Fidesz)
Dr. Varga László (MSZP)
Sebián-Petrovszki László (DK)
Dr. Varga-Damm Andrea (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Vitányi István (Fidesz) Czunnyiné dr. Bertalan Juditnak (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz) dr. Becsó Károlynak (Fidesz)
Vigh László (Fidesz) dr. Bajkai Istvánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Gáborné dr. Túri Izabella bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Almási Győző helyettes államtitkár (Miniszterelnökség)
Dr. Völner Pál államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)
Molnár Gyula (MSZP) országgyűlési képviselő
Dr. Szél Bernadett (független) országgyűlési képviselő

Megjelent

Dr. Bánáti János elnök (Magyar Ügyvédi Kamara)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 12 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. VEJKEY IMRE (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt képviselőtársaim! Tisztelt Meghívottak. Köszöntöm a bizottság valamennyi megjelent tagját és a meghívottakat, a bizottság ülését ezennel megnyitom.

Ismertetem a helyettesítések rendjét. Czunyiné Bertalan Judit alelnök asszony helyettesíti Vitányi István alelnök urat, Becsó Károly képviselőtársunk helyettesíti Demeter Zoltán képviselőtársunkat, Bajkai István képviselőtársunk helyettesíti Vigh László képviselő urat. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Ahogy azt az előző üléseken is már jeleztem, a járványügyi helyzetben a félelemeti sajtóteremben van lehetőség a bizottság ülését figyelemmel kísérni, a zárt láncú közvetítések jeléhez hozzáférni.

Most soron következik mai ülésünk napirendjének megállapítása. A napirend módosítására irányuló kezdeményezés nem érkezett. Kérdezem most képviselőtársaimat, ki támogatja a napirendi javaslat elfogadását. Aki egyetért ezzel, kérem, szavazzon! (Szavazás.) Aki nem! (Senki sem jelentkezik.) Aki tartózkodott! (Senki sem jelentkezik.) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 11 igen szavazattal, nem szavazat és tartózkodás nélkül a napirendi javaslatot elfogadta.

A fővárosi és megyei kormányhivatalok elektronikus ügyintézésével, valamint a kormányhivatali adatszolgáltatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/15990. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Soron következik 1. napirendi pontunk, a fővárosi és megyei kormányhivatalok elektronikus ügyintézésével, valamint a kormányhivatali adatszolgáltatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/15990. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Tisztelettel köszöntöm az ülésünkön az előterjesztő kormány képviselőjében Almási Győző helyettes államtitkár urat és munkatársait a Miniszterelnökség részéről. Mivel az előterjesztéshez képviselői módosító javaslat nem érkezett és a bizottság sem kíván saját módosítási szándékot megfogalmazni, ezért a részletes vita egy szakaszból áll. Megnyitom a részletes vitát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Kérdezem elsőként az előterjesztő kormányt, hogy álláspontja szerint a javaslat megfelel-e a házsabályi rendelkezéseknek.

DR. ALMÁSI GYŐZŐ helyettes államtitkár (Miniszterelnökség): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A törvényjavaslat megfelel a házsabály vonatkozó szabályainak.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megnyitom a vitát. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. (Senki sem jelentkezik.) Jelentkezőt nem látok, a vitát lezárom.

Szavazás következik. Kérdezem a bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házsabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Kérem, kézfelemeléssel szavazzon, aki egyetért ezzel! (Szavazás.) Aki nem! (Szavazás.) Aki tartózkodott! (Szavazás.) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 9 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 2 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltaknak.

Most a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Kérdezem a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, mely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 9 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 2 tartózkodással a részletes vitát lezárta és a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e a plenáris ülésen többségi vagy kisebbségi előadót állítani. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom. Köszönjük szépen államtitkár úrnak.

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló T/15969. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Viszont soron következik 2. napirendi pontunk, amelyben szintén érintett. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló T/15969. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Ismét tisztelettel köszöntöm az előterjesztő kormányt. Ezen napirendi pont esetében is Almási Győző helyettes államtitkár úr képviseli a Miniszterelnökséget.

Mivel az előterjesztéshez képviselői módosító javaslat nem érkezett és a bizottság sem kíván saját módosítási szándékot megfogalmazni, ezért a részletes vita egy szakaszból áll. A törvényjavaslat tárgyalásával kapcsolatban a Magyar Ügyvédi Kamara fogalmazott meg egy javaslatot, melyet képviselőtársaim megkaptak a tegnapi napon. Engedjék meg, hogy egyúttal tisztelettel köszöntsem Bánáti János urat, a Magyar Ügyvédi Kamara elnökét, aki személyesen jelen van az ülésünkön és e napirendi pont tárgyalásán. Megküldtük a Magyar Ügyvédi Kamara javaslatát a Miniszterelnökség részére is. Várjuk ezzel kapcsolatos álláspontjukat. Megnyitom tehát a részletes vitát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Elsőként kérdezem tehát a kormányt, hogy álláspontja szerint megfelel-e a javaslat a házsabályi rendelkezéseknek, és mivel a vita egy szakaszból áll, kérem a kormányt, hogy akkor a nyilatkozatát is a kiküldött anyagra most tegye meg. Tessék parancsolni!

DR. ALMÁSI GYŐZŐ helyettes államtitkár (Miniszterelnökség): Álláspontunk szerint a törvényjavaslat a házsabályra vonatkozó rendelkezéseknek megfelel.

Megkaptuk az Ügyvédi Kamarától az észrevételeket és szakmailag támogathatónak tartjuk, úgyhogy megkezdtük a belső egyeztetéseket. Ez alapján tulajdonképpen a szakmai támogatásunkat bírja, ahogy eredetileg is így volt a jogszabályban megfogalmazva, nem ilyen kontextusból, a közokiratok és magánokiratok elektronikus formában történő átalakítása, hogy az ügyvédek is tulajdonképpen jogosultak legyenek erre. Jogszabályi felhatalmazás van erre, van más álláspont is, de a Miniszterelnökség szakmailag inkább ezt a jogi érvelést tudja elfogadni és erre fog tenni javaslatot.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Megnyitom a vitát. Kérdezem, ki kíván e vonatkozásban hozzászólni. *(Dr. Varga-Damm Andrea jelentkezik.)* Varga-Damm képviselő asszonyé a szó. Tessék parancsolni!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót. Nagy tisztelettel kérdezni szeretnék a Miniszterelnökség képviselőitől. Most az egy dolog, hogy szakmailag egyetértenek, de itt a bizottságnak le kell zárnia a részletes vitát ahhoz, hogy plenáris ülésre kerülhessen és a bizottsági tárgyalás után újra egy forduló lehessen az

Országgyűlés ülése előtt. Ezt a módosító javaslatot mikor tudják úgy beiktatni a törvényszövegbe, hogy együtt tudjon szavazni a bizottság? Nem lehetne esetleg most, ebben a pillanatban ezt a kérdést elhalasztani? Hiszen, ha nem szavazunk róla most, akkor valamikor ennek a bizottsági vagy kormány általi módosításnak be kellene érkeznie, mert arról is szavazni kell. Csak ezt kérdezném, de örülök, hogy ez a módosító javaslat beérkezett. Köszönöm.

ELNÖK: Képviselő asszony, ha megengedi a válaszomat, akkor úgy tudom, hogy a TAB elé fog kerülni és a TAB előtt fog majd konkrétan rendeződni ez a kérdés. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Köszönöm szépen.)* Úgy tudom, hogy államtitkár úr ezt meg tudja erősíteni. *(Dr. Almási Győző: Igen.)* Köszönöm szépen. További jelentkezőt hozzászólásra nem látok, a vitát lezárom.

Most szavazás következik. Kérdezem a tisztelt bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házszabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Kérem, kézfelemeléssel szavazzon, aki ezzel egyetért! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 3 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltaknak.

Most a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Kérdezem a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, mely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 3 tartózkodással a részletes vitát lezárta, a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e a plenáris ülésen többségi vagy kisebbségi előadót állítani. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem. Ezzel a napirendi pont tárgyalását lezárom. Köszönjük az államtitkár úr és munkatársai megjelenését. További szép napot kívánunk!

**A szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló T/15967. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)**

Soron következik 3. napirendi pontunk, a szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló T/15967. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Tisztelettel köszöntöm az előterjesztő kormány képviselőjében Völner Pál államtitkár urat és munkatársait az Igazságügyi Minisztérium részéről. Megnyitom a részletes vita első szakaszát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Kérdezem elsőként az előterjesztő kormányt, hogy álláspontja szerint a javaslat megfelel-e a házszabályi rendelkezéseknek.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Megfelel, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Megnyitom e vonatkozásban a vitát. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vita e szakaszát lezárom.

Szavazás következik. Kérdezem a bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házszabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Kérem,

szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás. – Dr. Varga László megérkezik.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltaknak.

Bár az előterjesztéshez képviselői módosító javaslat nem érkezett, a bizottság kormánypárti tagjai a megjelölt határidőben 11 pontos módosítójavaslat-tervezetet juttattak el a bizottság titkárságára, melyet a tegnapi napon megküldtünk önöknek. Elsőként kérdezem az előterjesztő kormány álláspontját a megküldött módosítójavaslat-tervezetről.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Megnyitom a javaslat vitáját. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vitát lezárom.

Szavazás következik. Kérdezem tehát a bizottságot támogatja-e a megküldött módosítójavaslat-tervezetet, mely a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslata is egyben. A kormány támogatja. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Senki sem jelentkezik.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 12 igen szavazattal, nem szavazat és tartózkodás nélkül a részletes vitát lezáró módosító javaslatot elfogadta.

Most a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Kérdezem a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, mely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Köszönöm. Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Senki sem jelentkezik.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 12 igen szavazattal, nem szavazat és tartózkodás nélkül a részletes vitát lezárta, a részletes vitától szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem a képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e a plenáris ülésen többségi vagy kisebbségi előadót állítani. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem. Ezzel a napirendi pont tárgyalását lezárom.

**Egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló T/15972. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 4-45. §-a alapján)**

Soron következik 4. napirendi pontunk, az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló T/15972. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Az előterjesztő kormányt e napirendi pont vonatkozásában is Völner Pál államtitkár úr képviseli. Tisztelettel köszöntjük őt és munkatársait.

Megnyitom a részletes vita első szakaszát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Kérdezem elsőként az előterjesztő kormányt, hogy álláspontja szerint a javaslat megfelel-e a házszabály rendelkezéseinek.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Megfelel, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Megnyitom a vitát e vonatkozásban. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vitát e vonatkozásban lezárom.

Kérdezem a bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házszabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 4 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltaknak.

Bár az előterjesztéshez képviselői módosító javaslat nem érkezett, a bizottság kormánypárti tagjai a megjelölt határidőben 28 pontos módosítójavaslat-tervezetet juttattak el a bizottság titkárságára, melyet a tegnapi napon megküldtünk önöknek. Elsőként kérdezem az előterjesztő kormány álláspontját a megküldött módosítójavaslat-tervezetről.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Megnyitom a javaslat vitáját. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vitát lezárom.

Kérdezem tehát a bizottságot, támogatja-e a megküldött módosítójavaslat-tervezetet, mely a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslata is egyben. A kormány támogatja. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 4 tartózkodással a részletes vitát lezáró módosító javaslatot elfogadta.

Most a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Kérdezem tehát a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, amely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 4 tartózkodással a részletes vitát lezárta, a részletes vitától szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e a plenáris ülésen többségi vagy kisebbségi előadót állítani. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Ezzel a napirendi pont tárgyalását lezárom.

**A szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló T/15993. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)**

Soron következik az 5. napirendi pontunk, a szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló T/15993. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Az előterjesztő kormányt ismét Völner Pál államtitkár úr képviseli. Tisztelettel köszöntöm kollégáival együtt. Megnyitom a részletes vita első szakaszát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Kérdezem elsőként az előterjesztő kormányt, hogy álláspontja szerint a javaslat megfelel-e a házszabályi rendelkezéseknek.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Megfelel, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Megnyitom e vonatkozásban a vitát. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vita e szakaszát lezárom.

Szavazás következik. Kérdezem a bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házszabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Bocsánat! Varga László képviselőtársunk igennel szavazott? *(Dr. Varga László: Igen.)* Jó, köszönöm. Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett a bizottság úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltaknak.

Bár az előterjesztéshez képviselői módosító javaslat nem érkezett, a bizottság kormánypárti tagjai a megjelölt határidőben 52 pontos módosítójavaslat-tervezetet juttattak el a bizottság titkárságára, melyet a tegnapi napon megküldtünk önöknek. Elsőként kérdezem a kormány álláspontját a megküldött módosítójavaslat-tervezetről.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megnyitom a javaslat vitáját. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vitát lezárom.

Kérdezem tehát a bizottságot, támogatja-e a megküldött módosítójavaslat-tervezetet, mely a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslata is egyben. A kormány támogatja. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Köszönöm. Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Senki sem jelentkezik.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 12 igen szavazattal, nem szavazat és tartózkodás nélkül a részletes vitát lezáró módosító javaslatot elfogadta.

Most a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Kérdezem a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, amely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott! *(Senki sem jelentkezik.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 12 igen szavazattal, nem szavazat és tartózkodás nélkül a részletes vitát lezárta, a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e a plenáris ülésen többségi vagy kisebbségi előadót állítani. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem. Ezzel ezt a napirendi pontot is lezárjuk.

**A közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról és az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/15991. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)**

Soron következik a 6. napirendi pontunk, a közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról és az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/15991. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Az előterjesztő kormányt ismét Völner Pál államtitkár úr képviseli, tisztelettel köszöntöm kollégáival együtt.

A törvényjavaslat tárgyalásával kapcsolatban három civil szervezet közös javaslatát képviselőtársaim korábban megkapták. Ez a három civil szervezet a Magyar Waldorf Szövetség, az Alapítványi és Magániskolák Egyesülete, illetve a Szociális

Szakmai Szövetség volt. Megnyitom a részletes vita első szakaszát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Kérdezem elsőként az előterjesztő kormányt, hogy álláspontja szerint a javaslat megfelel-e a házsabály rendelkezéseinek.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Megfelel, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megnyitom a vitát. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Dr. Varga-Damm Andrea jelentkezik.)* Varga-Damm Andrea képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Sajnos a plenáris ülésen nem tudtam jelen lenni, amikor ezt a törvényjavaslatot tárgyaltuk, ezért a bizottság előtt szeretném az álláspontomat kifejteni. Bármennyire is az Európai Unió Bírósága némileg érzékeltette, hogy egy államszervezetnek lehet nyomós indoka arra, hogy ellenőrizzen egy civil szervezetet, annak az ellenőrzése valamilyen módon az állam részéről megtörténhessen, ha külföldről támogatást kap vagy olyan szervezetektől, amelyek egyébként a közéletet is erőteljesen tudják befolyásolni, azt gondolom, és ezt minden demokratának tudomásul kell venni, hogy a magánadományok ellenőrzése, jöjjön az a világ bármely tájáról bármely civil szervezethez, az Állami Számvevőszékre nem tartozik.

Az Állami Számvevőszéknek nem az a funkciója, hogy magánszervezetek pénzügyeibe belekacsintgasson és feltárjon olyan személyes kapcsolatokat, amelyek egyébként, ha megismerik, éppen a civil szervezet tevékenységét veszélyeztethetik. Tehát azt gondolom, az államnak nagyon sok szerepe van abban, hogy például a civil szervezetek által megvalósított közéleti tevékenységekben aktívan részt vegyen, de be kell látnunk, hogy sajnos a demokrácia 31. évében is számtalan olyan közéleti feladata van az államnak, amelyet nem tud civil szervezetek nélkül teljesíteni. A civil szervezetek 80 százaléka az állam helyett dolgozik tulajdonképpen és elképesztő áldozatkészségről tesznek tanúbizonyságot, például a pandémia, a járvány idején is elképesztő erőfeszítéseket tesznek azért, hogy pótolják azt a hiányt, amit az emberek nem tudnak az államtól vagy a társadalom más részétől, vagy egyénileg a saját környezetükből megkapni.

Tehát el szeretném mondani, hogy küzdeni fogok az ellen, hogy az Állami Számvevőszék bármikor is magánadományok felhasználását ellenőrizni tudja. Nem ez a feladata, nem ezért jött létre, és meg kell mondanom, hogy a pártok finanszírozása vonatkozásában is elfogadhatatlan számomra, még ha egyébként a hatályos jogszabály így tartalmazza is, hogy a pártoknak nyújtott magánadományok felhasználásába bármilyen módon bele tudjon szólni. Az állami támogatás felhasználásával kapcsolatban viszont kőkeményen feladata van. Tehát az ÁSZ-nak minden, a közösség összeadott adójából elköltött pénz ellenőrzésére nagyon is széles jogkört kell biztosítani. Azt gondolom, hogy túl lágy ebben a kérdésben az ÁSZ, ezt meg kell mondanom, de a magánadományokhoz semmi köze. Nem szeretném, ha ez a rendszer sokáig fennmaradna, reménykedem abban, hogy a jövőben tudom befolyásolni politikusként, hogy ez ne így legyen.

Bocsánat, hogy ezt itt hoztam szóba, de úgy vagyok velem, hogy el kell mondani, mert világossá kell tenni a társadalom felé, hogy hol van az államnak szerepe és hol nincs. Nagyon köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Varga László képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Ahogy az elnök úr is említette, itt három civil szervezetnek van egy konkrét javaslata az asztalunkon, amelyet, úgy tudom, mindenki megkapott, remélem, hogy államtitkár úr is. Indítványozzák a törvényjavaslat módosítását egy konkrét ponton. E felől nem tudjuk az államtitkár úr, illetve a kormány véleményét, úgyhogy szeretném megismerni, hogy viszonyulnak ehhez. Még előttünk áll a TAB is, tehát úgy gondolom, hogy kezelhető, hogy erről valamilyen módon dönthessenek a képviselők. Köszönöm.

ELNÖK: Kérdezem, hogy kíván-e még valaki e vonatkozásban felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Kérdezem az államtitkár urat, kíván-e nyilatkozni. *(Dr. Völner Pál: Igen.)* Úgy látom, hogy igen. Tessék parancsolni!

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Miután a törvényjavaslat semmilyen olyan pluszterhet nem tartalmaz a szervezetek vonatkozásában, amely a nyilvánosság számára közzétett nyilvántartásokban ne lenne elérhető, így szerintünk indokolatlan a törvényjavaslat módosítása. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A vita e szakaszát lezárom, szavazás következik.

Kérdezem a bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házszabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Szavazás.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, 1 nem szavazat ellenében, 3 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltaknak.

Bár az előterjesztéshez képviselői módosító javaslat nem érkezett, a bizottság kormánypárti tagjai a megjelölt határidőben 5 pontos módosítójavaslat-tervezetet juttattak el a bizottság titkárságára, melyet a tegnapi napon megküldtünk önöknek. Elsőként kérdezem az előterjesztő kormány álláspontját a megküldött módosítójavaslat-tervezetről.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Megnyitom a javaslat vitáját. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vitát lezárom.

Kérdezem tehát a bizottságot, támogatja-e a megküldött módosítójavaslat-tervezetet, mely a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslata is egyben. A kormány támogatja. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Szavazás.)* Aki tartózkodik! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, 1 nem szavazattal, 3 tartózkodással a módosító javaslatot elfogadta.

Most a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Kérdezem a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, mely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Köszönöm. Aki nem! *(Szavazás.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Bocsánat, Gyüre képviselő úr! *(Dr. Gyüre Csaba: Tartózkodtam!)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, 3 nem ellenében és 1 tartózkodással a részletes vitát lezárta, a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e a plenáris ülésen többségi vagy kisebbségi előadót állítani. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem, köszönöm. Ezzel a napirendi pont tárgyalását lezárom.

A koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény módosításáról szóló T/15997. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Soron következik 7. napirendi pontunk, a koronavírus-járvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény módosításáról szóló T/15997. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Az előterjesztő kormányt Völner Pál államtitkár úr képviseli. Megnyitom a részletes vita első szakaszát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Kérdezem elsőként az előterjesztő kormányt, hogy álláspontja szerint a javaslat megfelel-e a házsabályi rendelkezéseknek.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Megfelel, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megnyitom a vitát. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vitát lezárom.

Szavazás következik. Kérdezem a bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házsabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Aki ezzel egyetért, jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Aki nem! *(Szavazás.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, 1 nem szavazat ellenében, 3 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltaknak.

Bár az előterjesztéshez képviselői módosító javaslat nem érkezett, a bizottság kormánypárti tagjai a megjelölt határidőben 1 pontos módosítójavaslat-tervezetet juttattak el a bizottság titkárságára, melyet a tegnapi napon megküldtünk önöknek. Elsőként kérdezem az előterjesztő kormány álláspontját a megküldött módosítójavaslat-tervezetről.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Megnyitom a javaslat vitáját. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, a vitát lezárom.

Kérdezem tehát a bizottságot, támogatja-e a megküldött módosítójavaslat-tervezetet, mely a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslata is egyben. A kormány támogatja. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Szavazás.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, 1 nem ellenében, 3 tartózkodással a részletes vitát lezáró módosító javaslatot elfogadta.

Most a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Kérdezem a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, mely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, szavazzon, aki egyetért ezzel! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Szavazás.)* Aki tartózkodott! *(Senki sem jelentkezik.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, 4 nem ellenében, tartózkodás nélkül a részletes vitát lezárta, a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e a plenáris ülésen többségi vagy kisebbségi előadót állítani. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem. Ezzel a napirendi pont tárgyalását lezárjuk. Köszönjük Völner Pál államtitkár úr és munkatársai megjelenését a mai napon. További szép napot kívánunk önöknek!

Magyarország Alaptörvényének tizedik módosítása címmel benyújtott T/15903. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Soron következik 8. napirendi pontunk, Magyarország Alaptörvényének tizedik módosítása címmel, Molnár Gyula, MSZP, és képviselőtársai által benyújtott T/15903. számú javaslat tárgysorozatba vételéről való döntés. Tisztelettel köszöntjük ülésünkön Molnár Gyula képviselőtársunkat és megadom a szót, hogy javaslatát szóban is tudja indokolni. Tessék parancsolni, öné a szó.

Molnár Gyula szóbeli kiegészítése

MOLNÁR GYULA (MSZP) előterjesztő: Köszönöm szépen, elnök úr. Igen tisztelt és bölcs bizottság! Életem nagy álma vált ezzel valóra, hogy itt ülhetek és innen beszélhetek, köszönöm ezt a történelmi lehetőséget.

Tisztelt Bizottság! Az Alaptörvényben van egy nagyon fontos mondat, amely úgy szól, hogy a köztársasági elnök kifejezi a nemzet egységét és örködik az államszervezet demokratikus működése felett. Ez szerintem egy nagyon bölcs és fontos gondolata az Alaptörvénynek. Azt a költői kérdést szeretném feltenni, hogy ha ez a parlament szinte utolsó vagy vélhetően utolsó döntései egyikével megválaszt valakit, és most nyilván nem akarok belemenni olcsó politikai közhelyek pufogatásába, megválaszt bárkit, annak milyen legitimitása lesz arra, hogy a következő öt esztendőben ezt az Alaptörvényben rögzített funkciót meg tudja testesíteni.

Ha visszanezzük az újkori történelmünket, volt a legendás négyigenes népszavazás Magyarországon, ahol kis többséggel győztek az igenek. Arról szólt, hogy a parlament válassza meg a köztársasági elnököt, de az akkori politikai erőviszonyok miatt egy rendkívül korrekt kompromisszum született, ezt ma szinte elképzelhetetlennek gondolom, hogy az akkori többség az akkori kisebbség számára lehetővé tette, hogy köztársaságielnök-jelöltet állítson, ez volt Göncz Árpád, aki, azt gondolom, ebből a szempontból a mai napig etalonnak tekinthető. Ahogy mentünk előre az időben, egyre inkább csúsztunk oda, hogy klasszikus pártpolitikusok is válhattak köztársasági elnökké, és ez nem minősítő jelző, sokkal inkább, azt gondolom, politikai ténymegállapítás. Ennek eredményeképpen 2012-ben Áder János lett a köztársasági elnök, majd 2017-ben, nincs összeesküvés-elméletem nyilván, de az ötéves ciklus májusban járt volna le, márciusban az akkori többség megválasztotta ismét és így Áder Jánosnak 2022. márciusában lejár a mandátuma.

Az az álláspontom, álláspontunk, mert persze ez nem változott, ezt szeretném elmondani, hogy nyilván egyszer, valamikor vissza kell térnünk a közvetlen elnökválasztásra, de most a helyzetet kezelendő nyújtottuk be képviselőtársaimmal ezt a javaslatot, amely arról szól nagyon egyszerűen, hogy az Alaptörvény két cikkét, a 11. és 12. cikkét módosítva Áder János mandátuma a választások utáni megmaradjon és a választás után 30 nappal, vagy ahogy a parlament készen áll, válassza meg azt a köztársasági elnököt, aki, úgy gondoljuk, sokkal inkább reprezentálhatja a többséget. Nem akarom hosszan húzni az időt. Kérem, modellezzék fejükben a politikai lehetőségeket! Önök, mármint a jelenlegi többség nyilván úgy gondolják, hogy megnyerik a választást. Ha így lesz, akkor ez egy politikai gesztus, hiszen azt tesznek akkor a köztársasági elnökkel, amit akarnak, tehát májusban vagy júniusban is meg tudják választani. Más típusú többség esetén, azt gondolom, egy olyan állapot állhat

elő, amely semmiképpen nem tesz jót a magyar demokráciának. Ha pedig az a helyzet áll elő, amire nyilván van politikai lehetőség, hogy nagyon kiegyensúlyozott erőviszonyok vannak, akkor talán Magyarország visszatérhet oda, ahol '90-ben volt, de amely útról lefordultunk, hogy valamilyen módon politikai kompromisszumok szülessenek. Erről szól az előterjesztés, ezt a döntést kell önöknek meghozni. Köszönöm szépen, elnök úr.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük. Kérdezem a bizottság tagjait, kíván-e valaki hozzászólni. *(Több képviselő jelentkezik.)* Először Varga-Damm Andrea, majd Bajkai István és Kovács Zoltán alelnök úr. Tessék parancsolni, képviselő asszony!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót. Teljes mértékben megértem a javaslatot hatalomtechnikai, pártpolitikai okból, de ahhoz, hogy az ember ebben megalapozott döntést tudjon hozni, azt is meg kell nézni, hogy egyébként az Országgyűlés által a köztársasági elnök választására miként kerül sor. Tudjuk jól, ha az első forduló nem eredményes, ott a második forduló és a végén egy egyszerű többséggel megválasztható az új köztársasági elnök. Soha nem rejtettem véka alá, különösen az elmúlt egy évben azt, hogy mennyire rossz véleményem van a jelenlegi köztársasági elnökről, mert azt gondolom, hogy nem a nemzet egységét testesíti meg és nem a demokratikus berendezkedés és törvényalkotás őrzése volt a feladata. Azt látom, hogy egy rendkívül szürke, érdektelen köztársasági elnöki munka volt. Ez természetesen a magánvéleményem, de lehet magánvéleményem. Én egy percig sem szeretném, hogy ő maradjon és mandátuma legyen, tekintve, hogy nem újraválasztható, hiszen a kétszer ötéves ciklust letölti.

Az tény, hogy az ellenzéki politika teljesen normálisan arra törekszik, hogy legalább egyszerű többséget szerezzen a következő Országgyűlésben és kvázi a következő köztársasági elnököt megválaszthassa. Azt kell mondani, hogy az elmúlt három vagy négy köztársaságielnök-választás már olyan primitív politikai mutyik eredményeként született meg az Országgyűlésben, hogy teljesen mindegy szerintem, mikor választ az Országgyűlés köztársasági elnököt, továbbra is a piti politikai mutyik fogják meghatározni. Meg kell mondanom, nem látom egyik politikai oldalban sem, ha nagy tömbökről beszélek, azt a törekvést, hogy valójában a politikán felülemelkedett, tényleg a nemzet egységét képviselni tudó embereket állítanának ilyen fontos közjogi méltóságok megválasztására. Tartózkodni fogok tehát ettől a javaslattól és tényleg kizárólagosan azért, mert azt gondolom, hogy ebben az országban a köztársasági elnöki intézmény tekintélyét akkor fogjuk tudni helyreállítani, ha az emberek közvetlenül választhatnak köztársasági elnököt.

Ebben a teremben jó pár politikus van, aki évtizedek óta parlamenti képviselő, jó pár politikus van, aki az elmúlt évtizedekben tehetett volna azért elég sokat, hogy valamilyen módon a parlamenttől kicsikarja azt a döntést, hogy a polgárok, a nép választhasson közvetlenül köztársasági elnököt, különösen azért, mert a nemzet egységét csak úgy lehet megtestesíteni. Miután ez elmaradt és ebben a négy évben sem lett volna esélyünk arra, hogy ezen változtassunk, ily módon számomra sokkal fontosabb, hogy legyen egy új köztársasági elnök, mert nehezen tudom elképzelni, hogy a jelenleginél sokkal rosszabbat tudna bármilyen összetételű parlament választani. Azt kérem minden politikustól, különösen azoktól, akik évtizedek óta a magyar politikai közéletet meghatározzák, hogy mindenki forduljon magába és emlékeztesse saját magát azokra a szituációkra, amikor tényleg a politikai mutyi volt a köztársasági elnök választásának egy fontos jellemzője. Nem akarom idehozni példaként a Szili Katalin-Sólyom László-tandemet és még jó pár hasonló típusú kiválasztást. Azt hiszem, hogy

egyetlen érdemi változás lehet ebben a kérdésben: ha visszaadjuk ezt a jogot a népnek. Azt minden szín alatt bármely pillanatban hajlandó vagyok megszavazni, de teljesen mindegy, hogy a mai szisztéma miként megy tovább, mert nem látok olyanfajta törekvést, amely a piti pártpolitikai mutyikból kiemelkedő ilyenfajta közjogi méltóságok választására utaló jelenséget tudna tartalmazni, és akkor nagyon finoman fejeztem ki magam. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Bajkai István képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni!

DR. BAJKAI ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Előterjesztő! Tisztelt Képviselőtársaim! A fontolva haladást sokszor szoktam idézni, amikor jogalkotási kérdéssről van szó. Ha megnézzük az előterjesztő munkáját, illetve amit itt kifejtett, csak a szóban, kiegészítésként elmondott vélemény alapján tudunk arra következtetni, hogy az elmúlt, 1990-ig visszatekintő időszakot nyilván másként ítéljük meg, de valójában azt a következtetést nem vonta le az előterjesztő a munkájában, hogy vajon azon időszakok alatt és egyáltalán a legutóbbi időszak alatt a köztársasági elnöknek az alkotmányból, az Alaptörvényünkben fakadó funkcióját milyen kritika alá kellene vonni vagy milyen sérülés érte. Ha éppen az általa felhozott példákra tekintünk vissza, Göncz Árpád 1998-ig volt hivatalban, Mádl Ferenc pedig 1998-at követően, 2002-t követően pedig már egy másik kormányzati szerkezetben látta el a feladatát, mint ahogy hasonlóképpen az 1995-ös időszakban is más kormányzati szerkezet volt, amikor - mint azt egyébként Varga-Damm Andrea szokta mindig mondani, kicsit néha személyes elemekkel és történetekkel átszöve - pártpolitikai csatározások voltak, bár más, ennél durvább kifejezést használt.

Igazából a történelmi elemzésből csak pusztán arra szeretnék visszatérni, hogy ha magát az elmúlt időszakot nézzük, akkor láthatjuk, hogy a különböző patkók különböző erőhelyzetétől függetlenül a köztársasági elnök képes volt képviselni a nemzet egységét és az alkotmány 9. cikkében és az ahhoz fűzött indoklásban is meghatározott egyfajta neutrális ellenőrző szerepét képes volt betölteni. Tehát amikor a tisztelt előterjesztő kifejezi a saját, úgymond, módosító javaslatát, valójában azt kell mondani, hogy az a történelmi elemzéssel szembe megy, illetve a történelmi elemzések nem támasztják alá azt.

Hasonlóképpen, lehet, hogy ezt nem mondta ki a tisztelt előterjesztő vagy talán mások sem, valahogy mégis úgy érzem, a logikai következtetések sorában mintha olyan hatalmi tényezőnek tüntetnék fel a köztársasági elnök jogköreit, hatásköreit, ami valójában nincs. Tehát éppen az Alaptörvényünk 9. cikke fejezi ki azt a sajátos helyzetét az államfőnek, ahol nem része a végrehajtó hatalomnak, egyfajta neutrális szereplőként, neutrális szerepet ellátva képviseli és megtestesíti a nemzet egységét egyrészt, másodsorban ellenőrző funkciók hajt végre alapvetően, és azt gondolom, ha a korábbi időszakokra is visszatekintünk, ezeket az Alaptörvényben meghatározott funkciókat a köztársasági elnök mindig ellátta és ebben az ügyben kritikát nem lehet joggal megfogalmazni, azt gondolom. Ilyen szempontból kénytelen vagyok ellentmondani, bár nem ez a napirendünk és valójában nem konkrét személyről beszélünk, de kénytelen vagyok visszautasítani ezért Varga-Damm Andrea képviselőtársunknak azt a véleményét, hogy a mostani köztársasági elnököt egyáltalán kritikával illesse.

Ugyanakkor azt kell kimondanom, hogy valójában van még valami ebben az előterjesztésben, ami akár jogpolitikai vagy éppen alkotmányossági kérdést is felvet, mert vajon hogyan lehet akár politikai szempont szerint megosztani a törvényhozó hatalom mandátumát és a mandátumon belüli döntési hatásköreit. Ha ezt nézzük, valójában az világlik ki ebből a döntésből, mintha a törvényhozó hatalom mandátumlehetősége, döntési lehetősége másképpen kell hogy alakuljon a különböző

időszakot tekintve, választások után, a választásokhoz közeledve más-más mandátuma vagy más-más hatásköre lehetne és ezt másképpen láthatná vagy máshogy kéne figyelembe venni. Azt gondolom, hogy a törvényhozó hatalom mandátuma teljes, tehát azt nem lehet időszakokra bontani és nem lehet különbséget tenni, hogy meghatározott időszakban vajon hogyan kell eljárni, önkorlátozással-e vagy sem, vagy korlátozott módon. Azt gondolom, hogy ha ebből a filozófiából gondolkodunk, akkor a törvényhozó hatalomnak a jogában álló eszközökkel nemcsak élnie lehet, hanem élnie is kell. Ilyen szempontból is azt kell mondanom, hogy a javaslatot nem lehet támogatni.

A későbbi felvetések nem szerepelnek az előterjesztésben, csak ha már szóban elhangzott a köztársasági elnök közvetlen megválasztásának a lehetősége, hozzáteszem, hogy nyilván az egészen más struktúrát jelent és más alkotmányjogi berendezkedés kérdéseit is felveti. De ez egy távolabbi jogelméleti kérdés, azt gondolom, hogy ezzel nem is kell foglalkoznunk a mai előterjesztés megvitatása kapcsán. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Kovács Zoltán alelnök úré a szó. Tessék parancsolni, alelnök úr!

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Az előterjesztés valójában egy technikai előterjesztésnek tűnik, de mégsem az, erről végül is Molnár Gyula előterjesztő elmondta a véleményét. Ez valójában egy politikai előterjesztés.

Önmagában egyébként a köztársaságielnök-választás, amiről Varga-Damm Andrea is beszélt, nem jelent változást azon kívül, hogy mi a választás módja, Bajkai képviselő úr is utalt már rá, más állami berendezkedést feltételez egy közvetlen elnökválasztás. Az előterjesztőt annyiban egészíteném ki vagy talán opponálnám, mivel kiemelte, hogy az első köztársaságielnök-választáson itt egy kompromisszum született, hogy az nem kompromisszum volt, hanem egy kényszerhelyzet. Az akkori állampárt utolsó kormánya és parlamentje olyan döntéseket hozott, a következő parlamenti többséget kényszerhelyzetbe hozva ezzel, hogy közel 50 kétharmados törvényt hagyott benne a rendszerben, köztük, mondjuk, a költségvetést. Ezáltal az állam működése is elnehezült vagy ellehetetlenült volna, ezért volt, mint a szocialisták mondják, kompromisszum, én pedig azt mondom, hogy kényszerhelyzet, mert az állam működőképességét létre kellett hozni. Ennek az ellenzék részéről az egyik feltétele az volt, hogy mi engedünk a kétharmadosokból, ha mi adjuk a köztársasági elnököt, mondhatnám azt is, hogy megszarolták éppen az akkori többséget. De ez már történelem, nincs jelentősége.

Varga-Damm Andrea egy kalap alá vette az összes köztársaságielnök-választást, nem ismétlem meg azt a szót, amit ő használt. Azt gondolom, hogy ez ugyanolyan helyzet volt akkor, kényszerhelyzet, amely Göncz elnök úr megválasztását a kisebbség kezébe adta, mert ezért cserébe jó néhány dolgot kapott az akkori többség.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Varga László képviselő úré a szó. Tessék parancsolni!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Kovács képviselőtársam mondta, hogy ez egy politikai jellegű javaslat. Igen, bizonyos szempontból nyilvánvalóan az, de reagál egy politikai helyzetre, közéleti szituációra szerintem. Mind az előterjesztő, mind Varga-Damm Andrea képviselőtársam világosan elmondta, hogy egész egyszerűen a köztársasági elnök megítélése, mint intézménynek a megítélése jelentősen változott 1990 óta. (*Dr. Varga-Damm Andrea: Leromlott!*) Leromlott, igen, lehet így fogalmazni. Az, hogy mi ezt mondjuk, Varga-Damm Andrea

ezt mondja, Molnár Gyula ezt mondja vagy én ezt mondom, az egy dolog, de a társadalom is ezt mondja, én ezt látom.

Tehát az a korábbi szerepe a köztársasági elnöknek, ez a neutrális szerepe, a nemzet egységének megjelenítése, érezhető volt a társadalmon a kilencvenes években, egyébként a kétezres évek jelentős részében is még szerintem, az első évtized jelentős részében is és ez nyomon követhető volt egyébként a közvélemény-kutatásokban is. De abban talán konszenzust köthetünk, hogy érezhető volt. Ez ma nem így van, a köztársasági elnök személyének megítélése az elmúlt tizenegy-néhány évben folyamatosan csúszott bele a pártpolitikai törésvonalak mentén való véleményalkotás keretébe. Ez a helyzet. Szerintem teljesen jogos az, amit Varga-Damm Andrea mond, de Molnár Gyula is ezt mondja egyébként magával az előterjesztéssel, hogy ennek a feloldása az, ha kívül helyezük ebből a keretből, úgy tűnik, hogy maga a parlament vagy a pártpolitika nem tudja előállítani azt a helyzetet, hogy egy valóban neutrális és a nemzet egységét megjelenítő köztársasági elnökünk legyen, ezért a közvetlen elnökválasztás a kívánatos. Ezzel én egyetértek.

A kérdés nem ez szerintem az előterjesztés kapcsán, hanem az, hogy előállítható-e ez a helyzet a következő köztársasági elnök megválasztásáig. Nem állítható helyre. A politikai erőviszonyok alapján azt mondhatjuk, hogy ez gyakorlatilag száz százalékgig így van, a következő köztársasági elnököt nyilvánvalóan az Országgyűlés fogja megválasztani. Ha ez így van, a kettő között szerintünk - az előterjesztő szerint és az én véleményem is ez - lehet egyfajta átmenetet teremteni, ami pedig arról szól, hogy legalább a jelenlegi közéleti, politikai, társadalmi viszonyokhoz a lehető legközelebb álló köztársasági elnöke legyen az országnak. Úgy gondoljuk, hogy az országgyűlési választás után egy olyan parlamenti többség állhat elő - és hiszünk benne, hogy ezt a mai ellenzék pártjai fogják adni -, amely egyébként bölcsen, felülemelkedve a pártpolitikai törésvonalakon, tud olyan köztársasági elnököt választani az országnak, amely a következő közvetlen elnökválasztásig meg tudja jeleníteni a nemzet egységét. Szerintem a javaslat erről szól.

Egyébként a mostani döntés pedig arról, hogy tárgysorozatba vesszük-e a javaslatot vagy nem. Tehát azt gondolom, hogy ez egy nagyon értelmes vita, amit most folytatunk, és helyesnek tartanám, ha az Országgyűlés lefolytatná ezt a vitát és az általános vita keretében ütközhetnének ezek a vélemények, például a társadalom reagálhatna arra, hogy mi történik az Országgyűlésben. Úgyhogy komoly várakozással vagyok a döntés előtt. Arra kérek mindenkit, pontosan azért, hogy ezt a vitát beviessük a plenáris ülésre, a konkrét véleményétől függetlenül a tárgysorozatba vételt támogassa. Ezt kérem mindenkitől. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ismét Varga-Damm Andrea képviselő asszonyé a szó. Tessék parancsolni, képviselő asszony!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót. Még egy dologra szeretném felhívni képviselőtársaim figyelmét, és kérem, hogy az ellenzéki pártok, frakciók azért ezen gondolkodjanak el: a választás után a kormányalakításra a köztársasági elnök kéri fel azt, aki alkalmas rá. Ezt soha ne tessenek kihagyni ebből! És akkor az a nagy kérdés, hogy ebben a mostaniban bízunk vagy egy még ismeretlenben jobban. Ugye, lakva ismeri meg az ember a másikat és általában egy új seprűtől azt várjuk el, hogy jól seperjen. Tehát az ilyenfajta javaslatnál majd, ha esetleg átmenne a parlamenten, ennek a jövőbeni működéséről is el kell gondolkodni, mert bizony a választások után a legelső és legfontosabb szerepe a köztársasági elnöknek van, a két választás között sokkal kevésbé van olyanfajta funkciója, amely komoly politikai következménnyel járhat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Amennyiben nincs több felszólaló, a vitát lezárom. *(Senki sem jelentkezik.)* Kérdezem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Molnár Gyula: Igen.)* Igen. Tessék parancsolni, öné a szó.

Molnár Gyula reflexiója

MOLNÁR GYULA (MSZP) előterjesztő: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a bizottságnak is ezt a valóban kiváló vitát. Örülök, hogy az előző hét napirendi pontra szántak majdnem annyi időt, mint erre az egyre. Ez jelzi a dolgok fontosságát.

Két olyan jelzős szerkezetet fogok mondani, amelyek normálisan a köznyelvben nem összeilleszthetők. Az egyik a politikai fantázia, a másik pedig a politikai elegancia. Ez két olyan dolog, amit ritkán használnak a közbeszédben együtt. Csak szeretném mondani, hogy a politikai fantáziának ebben az ügyben ne szabjunk most határt, hogy mi a jó és mi a rossz. Nem fogok neveket mondani, de igenis el tudok képzelni lényegesen rosszabb politikai scénáriót is ebben az esetben, miközben nyilván szent esküvést nem tudok tenni arra, hogy minden más lesz adott esetben 2022 után, de mégis azt gondolom, hogy a politikai szándék ez.

A politikai elegancia pedig szerintem arról szól, hogy az utolsó napjait élő parlament ne kötelezze el magát. Most nem akarok belemenni Bajkai úrral alkotmányos, alaptörvény-értelmező vitába, hogy milyen hatáskört vonna el ez a jelenlegi parlamenttől, semmilyen hatáskört szerintem nem vonna el. Itt volt egy politikai trükk. Nem állítom, hogy a Fidesz-műhelyek ennyire alaposak és ennyire felkészültek, hogy 2017-ben azt elemezték, hogy 2022. márciusában jobb lesz majd választani, mert normálisan Áder Jánosnak is május-júniusban járt volna le a mandátuma és igenis belefért volna az adott esetben, hogy a parlament nyáron válassza meg.

Azt gondolom, hogy az utóbbi időben az ellenzék pontosan tudja, hogy egy teremben, legyen akár bizottsági ülés vagy plenáris ülés, már csak a jövőnek és a jegyzőkönyvnek beszél. Ezek fontos mondatok voltak, amelyek az önök szájából elhangoztak azzal kapcsolatban, hogy hogyan és miként gondolják a köztársasági elnök szerepét. Ezt majd egyszer, reményeink szerint 2022 májusa után fogjuk tudni hosszasan citálni. Azt gondolom, hogy szakmai típusú kritikát a javaslat nem kapott. Ez egy szakbizottság, tehát szakmailag ez helyesen végzi el azt a munkát, amiről a politikai szándék szól. Tehát nyilvánvalóan a döntés az önök kezében most politikai. Én magam is azt gondolom, amit Varga László képviselőtársam mondott, örülnék, ha erről szélesebb körben vitázhatnánk. Köszönöm szépen a lehetőséget és a figyelmet.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük. Kérdezem a bizottság tagjait, támogatják-e a javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, szavazzon, aki igen! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Szavazás.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 4 igen szavazattal, 8 nem szavazat mellett, tartózkodás nélkül az indítványt nem vette tárgysorozatba. A határozati házsabály értelmében a bizottság a házelnök urat a tárgysorozatba vétel kérdésében meghozott valamennyi döntéséről írásban értesíti. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom, köszönjük az előterjesztő úr részvételét a bizottsági ülésünkön.

A Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvénynek az állami kitüntetések visszavonhatóságához szükséges módosításáról szóló

T/15798. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Soron következik a 9. napirendi pontunk, Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvénynek az állami kitüntetések visszavonhatóságához szükséges módosításáról szóló, Szél Bernadett független képviselő által benyújtott T/15798. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételéről való döntés. Tisztelettel köszöntjük az előterjesztő Szél Bernadett független képviselő asszonyt, és egyúttal megadom a szót, hogy javaslatát szóban is indokolhassa. Tessék parancsolni, képviselő asszony! Öné a szó.

Dr. Szél Bernadett szóbeli kiegészítése

DR. SZÉL BERNADETT (független) előterjesztő: Nagyon köszönöm a lehetőséget. Tisztelt Bizottság! Egy nagyon komoly ügygel jöttem a bizottság elé és a törvényjavaslatom is egy nagyon komoly helyzeten kíván változtatni.

Alapvetően ez nem az első eset, amikor úgy gondoljuk, hogy az állami kitüntetések, arra érdemtelenné válás esetén vissza kellene vonni, mint ahogy volt egyszer korábban Magyarországon, de ez egy olyan eset, amely engem is arra indított, hogy élve a lehetőséggel és jogommal törvényjavaslatot adjak be a magyar Országgyűlésnek. A köztársasági elnök 2021. március 15-én a Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetését adta át a Szegedi Egyetem egyik tanárának, egyben a Magyarságkutató Intézet tudományos tanácsadójának, mintegy érdemei elismeréseként. A hallgatóknak köszönhetően azonban nem sokkal később a sajtóban nyilvánosságra került, hogy Gulyás László, az a tanár, aki ezt a kitüntetését kapta, egy bizonyos február 17-ei előadáson válogatott rasszista és szexista kijelentéseket tett, tulajdonképpen az egész órát ez a hangulat, vállalhatatlan hangnem hatotta át. Ahogy az eset kiderült és elkezdtem ezzel foglalkozni, hozzám információk jutottak el arról, hogy ez most már több mint egy évtizede ment. Kinyomoztam, hogy február 23-án a rektorhoz el is jutott a diákok panasza, de azt pontosan nem látjuk, hogy a rektor mikor és hogyan lépett, mert nem igazán válaszol, de a kitüntetés utáni napon indult el a belső vizsgálat.

Ezt azért mondom el, mert nagyon fontos látni, hogy ez az ember meg sem kaphatta volna ezt az állami kitüntetését, ha időben lépések történnék, mert a diákok megtették a kötelességüket és jelezték ezt az egyetemhez méltatlan és teljesen vállalhatatlan stílust. Viszont a rektor nem válaszol arra a kérdésemre, hogy abban a három hétben hol vesztette el az információt, miért nem jelzett a minisztériumnak a panaszról és erről a belső vizsgálatról, tehát meglehetősen átláthatatlan, ami ott történt. Az viszont biztos, hogy ez a kitüntetés nem maradhat Gulyás Lászlónál és ez ügyben a magyar parlamentnek jogalkotási kötelezettsége van. Egészen elképesztő az a stílus, amit ez az ember használt, és azt gondolom, hogy nem lehet köztünk vita abban, hogy az ilyen kijelentések vállalhatatlanok. Szeretném idézni: „Tehát én utálok a cigányokat, de a Győzikét végképp, ne kelljen már nézmem”. Ezt azért is mondom el, hogy pontosan tudják, önök miről szavaznak majd percekben belül, amikor arról fognak dönteni, hogy ez a kitüntetés ottmaradhat-e vagy nem. Idézem tovább: „Az lenne a tökéletes, ha Claudia Schiffer a hálószobámban tartózkodna, de tudom, hogy a hallgatónak minden jó.” „Afrikai civilizáció nincs. Ott a fekáék az őserdőben ló..szt se csinálnak.” „Az angol katonák aprítják a fekákat.” „A nőnek a nevére nem is emlékszem, Kamala Harris, én csak fekete ribancnak szólítom.” „Jó lenne már nemcsak az X.Y. srác képét látni, bekapcsolhatnák a hölgyek a kamerát, legalább lenne mit nézmem.” „A kreol hallgatónak visszajöhetne.” „Heteroszexuálisként nem izgulok fel arra az információra, ha egy férfi hallgató tér vissza.” Folytathatnám.

A hozzám beérkezett hallgatói megkeresések megerősítették a korábbi állításokat, például azt, hogy ez a tanár, aki jelenleg állami kitüntetésre Magyarországnak, mellméret alapján ültette a hallgatókat ide-oda, vállalhatatlan kijelentéseket téve, például amikor késtek a hallgatók azt, hogy „Mi van, sz... voltatok?” A hallgatókkal konzultálva azt látom, hogy szinte minden óráján tett rasszista és idegengyűlölő megjegyzéseket, fejtett ki hasonló gondolatokat cigányokkal, zsidókkal, melegekkel kapcsolatban. A háborús övezetből érkezőket teljesen vállalhatatlan szóval illette, én itt ezt nem fogom mondani, és az egész úgynevezett tanítási tevékenységet egy ilyen kocsmainak sem nevezhető, hanem teljesen ordas eszmékre emlékeztető és azokat tartalmazó kommunikáció hatotta át.

Jelenleg ez az ember, akit idéztem, a Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetésnek a birtokosa. Amikor Áder János köztársasági elnököt, aki átadta ezt a kitüntetést, megkérdezték róla, nyilván elhatárolódott, mint ahogy a kormány is azt mondta, hogy ők sem értenek egyet azzal, de arról megfeledkeztek ezek az emberek, úgy a köztársasági elnök, akinek joga van ahhoz, hogy jogalkotást kezdeményezzen a magyar Országgyűlésben, mint Gulyás Gergely, aki kormánytagként maga is megtehetné, hogy nem elég nekik felháborodni egy ilyen eseten, azt mindenki tud, minden jó érzésű ember felháborodik, hanem mi azért vagyunk ebben a házban, hogy a jog eszközével éljünk és azt mondjuk, hogy ez a kitüntetés nem maradhat ott.

Úgyhogy benyújtottam ezt a javaslatot, amely önök előtt van. Visszatérnénk egy olyan rendszerhez, amely már volt Magyarországon 2008 és 2011 között. A Fidesz törölte el az állami kitüntetések visszavonhatóságát, de Gulyás László esete is azt mutatja, hogy ez nem egy tartható állapot. Azt gondolom egyébként, hogy nem lehet a saját táborhoz való lojalitást jutalmazni kitüntetésekkel. Azt is gondolom, hogy minden egyes állami kitüntetés egy üzenet az egész társadalomnak, hogy annak a viselője egy erkölcsi mércét mutat, hogy ő kiérdemelte az elismerést, hogy munkássága példaértékű. Gulyás László munkássága semmiképpen nem példaértékű és egyébként más egyetemen, a Debreceni Egyetemen is van olyan eset, ahol szintén kitüntetett van és kiderült róla, hogy messze nem felel meg a példaértékűség kritériumának.

Arra kérem önöket, hogy tekintsék ezt pártok felett álló ügynek, sőt kicsit politika felett álló ügynek is, az állami kitüntetések nem véletlenül az elvileg a nemzet egységét megtestesítő Áder János, akarom mondani, köztársasági elnök adja át. Tudjuk, hogy mi a kötelességünk és azt kérem önöktől, hogy cselekedjenek helyesen ebben a kérdésben. Köszönöm.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük. Képviselő asszony egy konkrét szegedi esetet hozott fel előterjesztése indoklására. Ha voltak ilyen megnyilvánulások, akkor az Igazságügyi bizottság nevében mondhatom, hogy ezeket visszautasítjuk, ilyen megnyilvánulásokat nem tudunk elfogadni. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. *(Dr. Varga-Damm Andrea jelentkezik.)* Varga-Damm Andrea képviselő asszonyé a szó.

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót. Köszönöm képviselőtársunk előterjesztését. Ma sem értem egyébként, hogy a visszavonhatóság miért került ki a jogszabályból, hiszen bármilyen kormányzat van és bárkit kitüntet, akármilyen politikai töltöttségű kormányzat lesz, lehetnek olyan helyzetek, hogy vissza kell vonni kitüntetést.

Picit tágabb perspektívából szeretném ezt a kérdést megközelíteni. Kétféle ember van, aki valamifajta tisztségbe kerül vagy valamifajta olyan beosztásba, ahol ő mások felett hatalmat tud gyakorolni. Az egyik embert ez még inkább fegyelmezettségre készíteti, és azt mondja, hogy még a piros lámpán sem mehetek át,

hiszen ezzel a megtisztelő beosztással egy olyan példát kell jelentsek a társadalom előtt, aki mindig minden szabályt betart és a társadalom minden tagjához csak tisztelettel beszél. És van a másik fele, akik azt gondolják, hogy ezzel ők már annyival többek, hogy több mindent megengedhetnek maguknak. Azt gondolom különben, hogy ez a professzor nem egy egyedi darabja az országunknak, csak nagyon érdekes, hogy az online oktatás nemcsak azt eredményezte, hogy nem tudtak találkozni az oktató és a hallgató, tanár és a diák, hanem egy technikai eszköz közbeiktatásával bizony bármilyen beszélgetés rögzíthető, mind hang, mind kép. Döbbenet számomra, hogy egy csomó tanár nem fogta fel, hogy ezzel az eszközzel, ha nem megfelelően viselkedik és nem az oktatásról szól az oktatás, hanem akár ilyenfajta bebeszólásokról, akkor az rögzíthető és az megmarad akár a diákoknál, akár szélesebb körben. Számomra egészen meglepő, hogy ennyire nem nőttek fel, nőtt fel például ez a professzor a feladathoz.

De az is tény, és nem akarok senkit megsérteni, hogy ha az elmúlt húsz év kitüntetési listáját megnézzük, mindenfajta kitüntetésben, akkor látunk kiváló embereket, akik abszolút mértékben megérdemelték és sokat olyat, nem csak az Orbán-kormány alatt, akik a politikai egyezkedés vagy a politikai hűség eredményeként kerültek kitüntetett helyzetbe. Ha megnézzük visszamenőleg a húsz év sajtóját, amikor a kitüntetések listáját meglátjuk, hányszor van az, hogy döbbenettel állunk az előtt, hogy ki mindenki kaphat kitüntetést. Ahogy az előbb a köztársasági elnök intézményéről beszéltünk, annak eróziójáról, bizony ma már azt kell mondani, hogy a kitüntetések egyrésze is erodálódott pont azért, mert olyan emberek is kaptak, akikről a közvélemény úgy gondolja, hogy azt a kitüntetést nem érdemelték meg.

A jelen ügy azért döbbenetes, mert a kitüntetés adományozásakor már a vizsgálat folyamatban volt. Számomra egészen elképesztő, hogy az előterjesztők, hiszen a köztársasági elnök nem maga találja ki, hogy kit fog kitüntetni, mert ő csak átadja, hanem az a rendszer, amely ezt működteti, ezek szerint nem jól működik. Számomra egyébként az a döbbenet, hogy ennek a professzornak, ha már professzornak nevezi magát meg a közvélemény is annak nevezi, magától kellett volna ezt a kitüntetést visszaadni, ha neki olyan erkölcsi szintje lenne, ami ezt diktálja és indokolja. Azt gondolom, és kérem a képviselőtársaimtól, ezt gondolják át, hogy pont a kitüntetések komolysága kell legyen az, hogy olyan helyzetben, amikor méltatlanná válik egy kitüntetett, akkor vissza lehessen vonni, hiszen a kitüntetésnek pont az a lényege, hogy egyszer jutalmaz egy addigi életutat, de közben a jutalmazással azt is üzenjük az érintettnek, hogy innentől kezdve neked még inkább úgy kell viselkedned, hogy a társadalom semmi kivétlenülőt sem a magánéletedben, sem a szakmai életedben ne találjon. Tehát még inkább fegyelmeztetésre készíti azt, aki megkapta.

Úgyhogy azt kérem nagy tisztelettel minden országgyűlési képviselőtől, hogy gondolkodjon el, nem önmagában csak ezen az ügyön és ezen az indítványon, hanem az egész kitüntetési rendszeren és azon, hogy mit várunk el annak fejében, egyébként pedig tényleg jó lenne, ha nem adna okot vitára és elégedetlenségre a társadalomtól, hogy olyanok kapnak, akik nem érdemlik meg.

Még annyit szeretnék mondani, hogy sajnos az országunkban igen jellemző az, hogy olyan emberek, akiknek ki vannak szolgáltatva a beosztottak, hallgatók, tanulók, egyre inkább elképesztő módon élnek vissza ezzel a helyzettel. Most ez csak azért derült ki, mert rögzíthető volt, sok hallgató hajlandó volt róla beszélni és már túllépett egy olyan határt, amit még egy megalázkodó hallgató sem visel el. De honnan tudjuk, hogy hány fiatal hallgatólánynak szól be a tanár, hogy milyen feltételek esetén esetlegesen jobb jegyet tud neki adni, nem is kell annyit tanulni és megkapja az érdemjegyet érte? Ami nem derül ki, csak mindannyian tudjuk, hiszen a környezetünkben bizonyára már sok fiatal hölgy ezt elmesélte. Magyarországon a legnagyobb probléma ennek a témáján

kívül az, hogy akik hatalomhoz jutnak, akik egy kis asztalhoz jutnak, nagyon sokan, természetesen nem általánosíthatunk, mert tisztelet mindig a kivételnek, de igen sokan visszaélnék vele és az alárendelt személyek életében iszonyatos nyomokat hagyva belegyalognak és a kiszolgáltatottságot hosszú időn át fenntartják. Szerintem egyébként ez az ügy arra is kellene, hogy rá fókuszáljon, hogy arra is mondjunk nemet, hogy senki ne érezhesse magát kiszolgáltatva csak azért, mert van egy feljebbvalója, aki visszaél azzal a helyzettel. Köszönöm a javaslatot, természetesen megszavazom.

ELNÖK: Köszönjük. Bajkai István képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni, képviselő úr!

DR. BAJKAI ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Előterjesztő! Tisztelt képviselőtársaim! Tisztelt Bizottság! Valóban egy nagyon komplex és nagyon nehéz kérdéstről is van szó és köszönöm elnök úrnak, hogy elhatárolódott e súlyos rasszista megnyilvánulásoktól, mint ahogy a kormányzat is elhatárolódott ettől és Gulyás Gergely miniszter úr megkövette a köztársasági elnök urat, elnézést kért tőle, amiért felterjesztésre került ez a személy. Azt gondolom, hogy ami erkölcsi értelemben megtehető volt, azt a kormányzat megtette, megtettük ezt mindannyian, és köszönöm elnök úrnak is a kifejtését.

Ugyanakkor hozzá kell tenni, hogy minden elismerés - amit egyébként a képviselő asszony és Varga-Damm Andrea képviselőtársunk is kifejtett - egy meghatározott időpontban lévő, úgy is fogalmazhatnék jogi nyelven, tudatállapotnak vagy ismeretnek a lenyomata, és amikor egy elismerés átadásra, megítélésre kerül, akkor az elismerést adó, elismerést biztosító személy vagy szervezet akkori tudásának az eredménye ez, az akkori tudásszintje szerinti döntést implikáló vagy döntést meghozó cselekvéssorozat. Ebben nem volt véleménykülönbség, hogy nyilván az illető személy korábbi megnyilvánulásai, viselkedése, nézetei nem voltak akkor ismertek az előterjesztők számára. Ezért is került sor ennek az elítélésére.

Maga azonban a díjak visszavonhatósága, bár nem szeretnék nagyon messzire menni, tulajdonképpen komplexebb kérdést is felvet, mert ha valaki tanulmányozza a rendszerváltozás körüli időszakot, a kerekasztal akkori kérdéseit, a képviselői mandátum visszahívhatóságának, érdemtelené válásának a vitáit, nem hasonlítható össze a két ügy, félreértés ne essék. Az akkori vitában elhangzottak alapján, akiknek a történelem vagy az életkoruk lehetőséget adott a vitákba való betekintésre, mindig csak egyetlenegy elem volt a lényeges: hogy vajon a társadalom igazságérzete szerint az erkölcs kérdéseinek vagy adott esetben az erkölcstelenség kérdéseinek mi legyen a jogkövetkezménye, hogy rábizzuk-e a társadalomra az értékítéletet vagy közvetlenül jogalkotói vagy jogalkalmazói aktus keretében szüntessünk meg mandátumot, szüntessünk meg elismerést. Az akkori viták nagyon érdekesek, érdemesnek tartom mindenkinek olvasgatni és forgatni az akkori időszak megnyilvánulásait és jogfilozófiát elérő vitapontjait, de mégiscsak volt ott akkor egy mondat - még egyszer mondom, nem hasonlítható a két ügy -, egy pont, hogy a társadalom értékítélete vagy adott esetben a társadalom megvetése az, ami egy érett társadalomban jelképe, kifejeződése annak, hogy valamit elítélünk.

Hasonlóképpen talán a tisztelt előterjesztő gondolataiban is mindig megfogalmazódik, e kérdés kapcsán biztosan meg kellett volna fogalmazódnia annak, azt gondolom, hogy mégiscsak az összefogás pártjai kifejezetten antiszemita nézeteket valló, a Nemzeti Szocialista Párt jelszavaihoz hasonló és annak mondatait idéző képviselőt indítanak Szerencsen. Nem szeretnék aktuálpolitikát belevenni, de minden politika, ami itt történik, lássuk be, ez részben az egyik feladatunk. Tehát amikor az összefogás pártjai kifejezetten antiszemita nézeteket valló, a Nemzeti Szocialista Párt

jelszavaihoz hasonló és annak mondatait idéző képviselőt indítanak el Szerencsen, ismerve egyébként az illető rasszista megnyilvánulásait, nézeteit, akkor az egy nagyon súlyos ügy, hisz, ha megválasztották volna az állampolgárok, most itt ülne a parlamentben és lehet, hogy éppen nemzetiszocialista tárgyú előterjesztéseket tenne a parlamentben. *(Sebián-Petrovszki László: Ugyan már!)* Igazából azt kellene mondanom, hogy valóban gondolkodni kell azon, hogy milyen módon és hogyan ítéljük el a társadalomellenes, emberekkel szembeni, emberellenes, úgy is fogalmazhatnánk, az emberségünkkel, humanizmusunkkal össze nem illeszthető nézeteket vagy nyilatkozatokat, én ezt maximálisan értem és meg is értem, ugyanakkor a társadalom bölcsesletére, a társadalom bölcsességére is figyelemmel kell lenni, amikor megítéljük azt a magatartást és adott esetben jogalkotói, jogalkalmazói aktust teszünk.

Nyilván ezt szeretné megváltoztatni a tisztelt előterjesztő. A jelenlegi jogszabályi keretek között az adományozások rendjében két fontos, úgymond, jogfilozófiai vagy filozófiai elem jelenik meg. Egyrésztől amit az előbb próbáltam kifejteni, hogy meghatározott időponthoz kötődik, másodsorban pedig a társadalom bölcsességére és ítéletére van bízva részben annak a díjnak az utóélete, az azzal kapcsolatos nézetek, harmadsorban pedig posztumusz módon nem lehet ebben a jogszabályi körben díjakat adni, tehát meghatározott körből adni. Ez mind-mind ugyanannak a filozófiának a lenyomata, hogy a társadalom értékítélete nagyon fontos és elismerést kell hogy nyerjen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. További felszólalót nem látok, a vitát lezárom. Kérdezem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Dr. Szél Bernadett: Igen.)* Igen, jelezte. Tessék parancsolni, képviselő asszony! Öné a szó.

Dr. Szél Bernadett reflexiói

DR. SZÉL BERNADETT (független) előterjesztő: Köszönöm szépen a reakciókat, a támogatást köszönöm az ellenzéki oldalnak.

A kormánypárti oldalnak pedig azt szeretném mondani egyrészt, hogy én ezt a gondolkodást elvégeztem önök helyett, ez a törvényjavaslat erről szól. Milyen üzenet az a társadalomnak, ha a jogalkotók egy ilyen helyzetben úgy döntenek, hogy állami kitüntetés maradhat egy olyan embernél, akiről már a kitüntetés előtt tudtuk azt, hogy nem méltó rá? Február 23-án ott volt a rektor asztalán. Ez nem működik, ez majdnem egy hónappal a március 15-e előtt volt. Nincs szó posztumusz dolgokról, Bajkai képviselőtársam, nincs szó. Ezt előre tudták és mégis odaadták a professzornak. Nem maradhat nála. Felháborodni ebben a házban kevés. Éreztem én is sok mindent, amikor elolvastam, de mivel országgyűlési képviselő vagyok, tudom, mi a kötelességem. Ha önök ezt nem szavazzák meg, akkor nem tudják, mi a kötelességük. Másik eset is van egyébként, amiről tudunk, olvassák el! „Tudták, mit csinál a nőekkel, de félrenéztek. Nekem ütnöm kellett, hogy elengedjen.” Debreceni Egyetem Bálint Péter nevű tanára, etikai vizsgálat megtörtént, államilag kitüntetett dékánról van szó. Nála is ott van a kitüntetés. Nem működhet így ez a történet.

Azt is hozzá szeretném tenni, hogy almát a körtével nem célszerű összehasonlítani. Én nagyon szívesen beszélgetek önnel a képviselők visszahívhatóságáról is, de itt és most leginkább abban tudunk eljárni, hogy ilyen kitüntetések ne maradjanak ott az embereknél. A politikai válaszcspást is meghallottam, viszont még egyszer mondom, itt és most arról tudunk dönteni, hogy ezek a kitüntetések ottmaradhatnak-e ezeknél az embereknél. Úgyhogy borzasztóan szomorúnak gondolom azt, hogy a Fidesz és a KDNP előkelően elfordítja a tekintetét és egy ilyen helyzetben úgy dönt, hogy nem lép semmit. Ez cinkosság. Ha önök leszavazzák ezt a javaslatot, akkor cinkosok abban, hogy állami kitüntetés maradjon

egy szexista, homofób, rasszista embernél, akiről tudják, hogy az és előtte is tudták, hogy az.

Ezt egy olyan erkölcsi határvonalnak érzem, amit, ha önök meglépnek, eggyel több okuk lesz arra, hogy lehajtott fejjel közlekedjenek akár a saját szavazóik előtt is, mert amikor azt mondtam, hogy ez pártok és politika felett álló kérdés kell hogy legyen, azt teljesen komolyan gondoltam. Nagyon komolyan gondolom azt, hogy aki szexista, rasszista, homofób, antiszemita, nincs keresnivalója a közéletben. Amikor ilyen tapasztalatok, minden egyes alkalommal megszólalok. Minden egyes alkalommal megszólalok. Legyenek kedvesek, ne azt nézzék, hogy honnan jön az előterjesztés, hanem szavazzák meg, ne váljanak cinkossá egy olyan ügyben, aminek nincs vége, mert ha engem ismernek, pontosan tudják, hogy végigviszem a dolgokat, ki fogom deríteni, hogy ki hogy, mit titkolt el, nem igazán bírom elviselni, hogy nincsenek következmények egy olyan esetben, amely, azt hiszem, szétfeszíti az egyetem falait, a tudás tempomát, ahogy az egyetemet szoktuk nevezni, jelenít meg olyan képeket, olyan fogalmakat, amelyekkel megalázzák embertársainkat, nőket és sokakat. Ne legyenek cinkosok, ezt kérem önöktől!

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük. Kérdezem a bizottság tagjait, támogatják-e a javaslat tárgysorozatba vételét. Aki igen! *(Szavazás.)* Aki nem! *(Szavazás.)* Aki tartózkodott! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 4 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 8 tartózkodás mellett az indítványt nem vette tárgysorozatba. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárjuk. Köszönjük a képviselő asszony jelenlétét a mai ülésünkön.

Egyebek

Rátérünk utolsó napirendi pontunk, az egyebek megtárgyalására. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság következő ülését előreláthatólag május 26-án, szerdán tartja.

Kérdezem a bizottság tagjaitól, van-e az egyebek között bármilyen javaslatuk, észrevételük. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen a mai ülésen való részvételüket. További szép napot kívánok! A bizottság ülését bekeresztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 35 perc)

Dr. Vejkey Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva